

Ängsmarker

Hur gör jag?

Du kan anlägga en egen blomsteräng. Det finns många bra ängsväxter att köpa. Satsa helst på lokala eller svenska arter. Välj arter som är anpassade till var i landet du bor och hur området ser ut. Du kan köpa frön eller pluggplantor att plantera, då får du upp ängen lite snabbare.

- Ta bort gräset på den tänkta odlingsytan om du har en befintlig gräsmatta.
- Skrapa bort jord om den är allt för rik och välgödslad. Ängsväxter trivs bäst på näringsfattig mark.
- Luckra upp jorden och ta bort eventuellt ogräs.
- Så eller plantera de ängsväxter du vill ha.

Du tar hand om din blomsteräng med några få åtgärder.

- På våren städar du ängen genom att räfsa ihop pinnar, löv och torrt gräs.
- När växterna har blommat över och fröat av sig kan ängen slås, oftast från mitten av augusti. Om du har många högväxande växter eller mycket gräs kan det vara bra att slå tidigare, dock tidigast i mitten av juli. Det bästa är om du kan använda ett skärande redskap som lie eller slätterbalk, men grästrimmer och häcksax kan också funka. Det viktiga är att växterna inte finfördelas utan ligger kvar på marken så hela som möjligt.
- Låt de slagna växterna ligga kvar på platsen och torka i några dagar. Då hinner fröna mogna och släppa från fröställningarna och så sig till nästa år. Sedan kommer det absolut viktigaste, att räfsa ihop det torra höet och ta bort det från det slåttrade området.
- Börja gärna slåttarna på olika områden olika år om du har flera områden att slåttarna.
- Har du en mark som är näringsrik är det bra att slåttarna två gånger per säsong under de första två-tre åren, en gång strax innan midsommar och en gång i augusti. Då får du effektivt bort näring från marken och de mer åtråvärda blommorna trivs bättre.

Vilka arter hittar jag här?

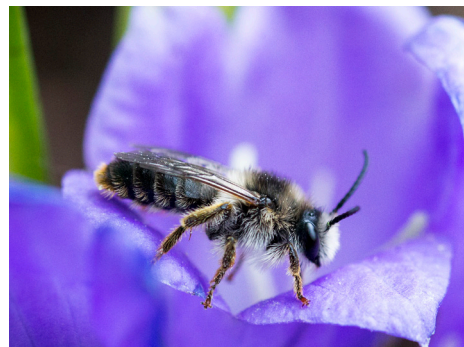
Inne i tätorter är det ont om blommande gräsmarker. De gräsmarker som finns är ofta hårt klippta gräsmattor eller näringsrika marker med högt gräs där inga blommor trivs. Det är de näringsfattiga blommrika ytorna som gynnar de småkryp som behöver nektar och pollen.

Gräsmattor är ett bra underlag för lek och rekreation. Men i ärlighetens namn är det många gräsmattor som aldrig används för detta. En äng är inte bara en fröjd för ögat, den kräver faktiskt mindre skötsel när den är etablerad än en gräsmatta, och inga grannar kan klaga på oklippta gräsmattor om du inte hinner med. Fundera på dina egna ytor. Var behöver du ha en gräsmatta för att umgås med familj och vänner och var skulle det passa bättre med en bit blommande ängsmark?

Exempel på särskilt viktiga växter i ängen är vädd, klint, fibblor, blåklockor och ärtväxter. En del vilda bin samlar pollen från många olika växter. Men många är specialister och samlar bara pollen från en eller ett par närbesläktade växtarter. Guldsandbiet samlar till exempel bara pollen från väddväxter. Om det inte finns vädd så måste bina flytta till andra platser för att hitta mat. Hallonsandbi, blåklocksbi, och äpplesandbi har alla namn som anspelar på deras favoritväxter. Denna specialisering gör att de är effektiva när de hittar sin näringsväxt. Men de är också känsliga och sårbara när landskapet förändras och favoritväxterna försvinner.

Genom att öka blommande gräsmarker i tätorterna gör vi en stor skillnad för många insekter, men även andra djur. Har du tur så flyttar även en ovanlig växt in på din äng. På så vis gör vi tillsammans stor nytta för många arter. Efter som många pollinerande insekter gynnas får du på köpet en bättre skörd av frukt och bär.

Njut av din blomsteräng och var inte rädd för att plocka av blommorna!

Blåklocksbin samlar bara pollen från blåklockor.

En äng behöver inte vara jättestor. Ytan som sås på bilden är drygt fyra kvadratmeter.

Den sällsynta fjärilen violett guldvinges larver lever endast på växten ormrot som finns i ängar och hagar. Den är mer vanlig i norra delen av Sverige.

Länsstyrelsen Västmanland, november 2021 Foto: Anders Tedeholm, Annika Carlsson, Anna Stenström och Ulrika Mogren